

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
ÖLÇME, DEĞERLENDİRME VE SINAV HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
2023-2024 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI

A
KİTAPÇIK
TÜRÜ

I. DÖNEM II. YAZILI MAZERET SINAVI (ÜLKE GENELİ ORTAK)

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI

9. SINIF

ÖĞLEN
OTURUMU

Adı ve Soyadı :
Sınıfı / Şubesi :
Öğrenci Numarası :

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 20 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevap kâğıdındaki kimlik bilgilerinin doğruluğunu kontrol ediniz. Bilgiler size ait değilse veya cevap kâğıdı kullanılamayacak durumdaysa öğretmeninize bildiriniz.
3. Kitapçık türünü ve oturma bilgisini cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız.
4. Bu kitapçıkta yer alan her bir sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Cevaplarınızı, cevap kâğıdındaki ilgili yuvarlağın dışına taşırmadan siyah kurşun kalemle işaretleyiniz.
5. Değiştirmek istediğiniz bir cevabı, yumuşak silgiyle cevap kâğıdını yıpratmadan siliniz.
6. Soru kitapçığı üzerine yapılan işaretlemeler değerlendirmeye alınmayacaktır.
7. Soru kitapçığındaki boş alanları soru çözümleri için kullanabilirsiniz.
8. Her bir soru 5 puandır.
9. Puanlama, yanlış cevaplarınız dikkate alınmadan sadece doğru cevaplarınız üzerinden yapılacaktır.

1. I. Tiyatro
II. Hat
III. Resim
IV. Bale

Numaralanmış sanat dallarından hangileri dramatik (ritmik) sanatlar içerisinde yer alır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

2. Seneler var ki kuşlar gelmiyor. Daha doğrusu ben göremiyorum. Sonbaharın o güzel günlerini pencereden görür görmez yollara çıkıyorum. Yakmayan güneş, durgun mavilik, bol yeşil, kuşlarla beraber olunca insana şiir, edebiyat, resim ve mesut insanlarla dolu hırslarından arınmış bir dünya düşündürüyor.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sade ve anlaşılır bir anlatıma sahiptir.
B) Diyalog tekniğinden yararlanılmıştır.
C) Kahraman bakış açısı kullanılmıştır.
D) Anlatım, birinci kişi ağzından yapılmıştır.
E) Betimleyici ögelere yer verilmiştir.

3. O gece ikisini de sabaha kadar uyku tutmadı. İki de hayvanın darılıp kaçtığına hükmederek fena hâlde üzüldüler. Gece, evin altında ufak bir çitirtisi olsa büyük bir ümitle lambayı alıp koştular. Fakat sabahleyin güneş doğup ciğerciler, işkembeciler meydana çıktı; onların sevgili Sarman'ları çıkmadı. Hanife Hanım içinin sıkıntısından pencerenin önüne oturdu, yolları gözlemeye başladı. Sokak aralarında ara sıra rengârenk kediler gördükçe "Sarman, Sarman!" diye sesleniyor ve sonra kendi kedisi olmadığını anlayınca gözlerinden ince yaşlar süzülüyordu. Böylece aradan bir hafta kadar geçti.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olayın bazı şahıslar üzerindeki etkilerine değinildiği
B) Olayın belirli bir zaman dilimindeki bölümünün işlendiği
C) Mekân olarak bir ev ve bir sokaktan bahsedildiği
D) Olayın yaşandığı dönemin sosyal ögelerine yer verildiği
E) Şahısların fiziksel özelliklerinin tasvir edildiği

4. İslamiyet'in kabul edilmesiyle Türk kültür ve medeniyetinde değişimler yaşanmıştır. Bu değişim edebiyata da yansımıştır. Arap ve Fars edebiyatlarının etkisinde yeni bir Türk edebiyatı geleneği oluşmuştur. İlk eserlerin verildiği 11 ve 13. yüzyıllara Geçiş Dönemi adı verilir. Bu dönemde eski Türk kültürüyle İslamiyet'in getirdiği kültür iç içedir.

Bu parçayla ilgili,

- I. Öğretici bir metinden alınmıştır.
- II. Betimleyici anlatım biçimi kullanılmıştır.
- III. Bilgi vermek amacıyla yazılmıştır.
- IV. Çağrışım yönünden zengindir.

Yargularından hangileri doğrudur?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

5. Salim Usta saat tamircisi. Bir pasaj içinde ufak bir dükkânı var. Dükkân ona, ustası Ramiz Efendi'den kaldı.

Bu parçada "kalmak" sözcüğü, aşağıdaki anlamlardan hangisine karşılık gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Hayatını sürdürmek
- B) Olduğu yeri korumak
- C) Varlığını korumak
- D) Miras olarak geçmek
- E) Vakit geçirmek

6. Cebinden küçücük siyah bir mendil çıkardı.

I II
Yüzünü, gözünü, ensesini, boynunu sildi. Bir
III
mendile baktı, bir yanındaki adama.
IV

Bu parçadaki numaralanmış kelimelerden hangileri tür bakımından aynıdır?

- A) I ve II B) I ve III C) I ve IV
D) II ve III E) II ve IV

7. Bizim ev daha bitmemişken onlara gidip ısırıldık. Üstümüze bir rehavet indiğinde ikramın biri gider biri gelirdi. Tam kalkacakken Selim Ağa, hacianneyi uyarır ve nazikçe "Bizim kabak tatlımız yok muydu?" derdi. "Nereye canım, tatlı yenecek daha.." hacianne hemen koşturur, cevizi bol tarafından kabaklar gelir, onlar yenip üzerine su içilir, biraz da hemen kalkma payı verildikten sonra "Eh, müsaadenizle.." denildiğinde bu defa hacianne "Nereye, meyve yenecek daha.." derdi. Meyveler yenir, ardından mısır patlatılır, onun peşinden sütlâç türü sütlü mütlü bir tatlı daha gelir. Velhasıl gitmek için yalvar yakar olurduk da öyle bırakılırdık.

Bu parçada aşağıdaki değerlerden hangisi vurgulanmaktadır?

- A) Kanaatkârlık
- B) Dürüstlük
- C) Misafirperverlik
- D) Sorumluluk
- E) Yardımseverlik

8. Memleketlerinden bahsettiler. Zile'nin Minare-i Sağır Mahallesi'nin o daracık, o eciş bücüş, o çıkmaz sokağından bahsettiler. Küçük kız: "Yine o, kapımızın önündeki elektrik lambası öyle yanar değil mi?" diye sordu. Gözlerini yarı kapamış, boynunu bükmüştü. İstanbul Güzel Sanatlar Fakültesindeki oğlu "Kadınlar toplanmış, açık hava kahvesine dönmüştür bizim kapımız." dedi. Celile Hanım "Yaa!" diye içini çekti.

Bu parçayla ilgili aşağıdakilerin hangisi söylenemez?

- A) Sade ve anlaşılır bir dile sahiptir.
- B) Betimleyici ögeler barındırmaktadır.
- C) Geçmişe özlem duyulmaktadır.
- D) Kahraman bakış açısı kullanılmıştır.
- E) Diyalog tekniğine yer verilmiştir.

9. Her yaz dağın sırtındaki bahçelerde önce kiraz-
I

lar, sonra dutlar olgunlaşıyor. Yaz sıcaklığında
ağaçların gölgelerinde yaşlılar, çocuklar ve ka-
dınlar gidip geliyor. Gece ay, serin kanlılıkla

II

yaprakların arasından uykusuz gözlere bal ışı-
ğını gönderiyordu. Yaz gecelerinde ara sıra bir

III

bahçeden yükselen bir ses göğü yırtıyordu.

**Bu parçadaki numaralanmış sözlerden
hangilerinin yazımı doğrudur?**

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Yaşlı kadın, (I) iplerle bağlı gözlüğünü bir eliyle tutarken öbür eliyle lambayı masaya koyuyordu. Petrol lambasının gazı bitmiş, (II) camı is tutmuştu. Mutfaktaki gaz şişesini getirmeye gitti kadın. Şişe, (III) gazın yağıyla kirlenmişti; şişenin içi gözükmeyen hâle gelmişti. Tekrar odaya döndü. Lambanın şişesini çıkardı, (IV) sonra fitilin, (V) yanmış ucunu makasla kesti. Lambanın deposunu gazla doldurdu.

**Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden
hangisi yanlış kullanılmıştır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

11. Aşağıdakilerin hangisinde "tezat" sanatı vardır?

- A) Ölümü hatırlatan ne var bu resimde
Hâlbuki hepimiz hayattayız
- B) Seni boydan boya sevmişim,
Ta Kars'a kadar Edirne'den
- C) Duysun âlem ateşin dağı erittiğini
Bu illetin taşları bile çürüttüğünü
- D) Bütün şiirlerde söylediğim sensin
Suna dedimse sen Leyla dedimse sensin
- E) Süt beyaz bir martıyı açıklarda
Gemilere ben yol gösteriyorum

12. I. Bilmezler yalnız yaşamayanlar,
Nasıl korku verir sessizlik insana;
İnsan nasıl konuşur kendisiyle;
Nasıl koşar aynalara,
Bir cana hasret,
Bilmezler.

II. Dalgalandığın yerde ne korku, ne keder...
Gölgende bana da, bana da yer ver.
Sabah olmasın, günler doğmasın ne çıkar:
Yurda ay yıldızının ışığı yeter.

**Numaralanmış dizelerin temaları aşağıda-
kilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?**

	I	II
A)	Hasret	Umut
B)	Yalnızlık	Bayrak
C)	Korku	Keder
D)	Yalnızlık	Korku
E)	Korku	Umut

13. Titrek bir damladır aksi sevincin
Yüzünün sararmış yapraklarında
Ne zaman kederden taşarsa için
Şarkılar taşırırsın dudaklarında.

**Bu dördlükteki kafiye örgüsü aşağıdakiler-
den hangisidir?**

- A) Çapraz B) Düz C) Mani tipi
D) Örüşük E) Sarmal

14. Dağlara, denizlere, ovalara
Uzansaydık yağarak iplik iplik,
Tohumları susamış tarlalara
Bahar, gölge ve yağmur götürseydik.

**Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi
yanlıştır?**

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazılmıştır.
B) Çapraz kafiye düzeniyle oluşturulmuştur.
C) Tam ve zengin kafiye kullanılmıştır.
D) Ek halinde redife yer verilmiştir.
E) Aliterasyon ve asonanstan yararlanılmıştır.

15. I.

Kaldırımlar, çilekeş yalnızların annesi;
Kaldırımlar, içimde yaşamış bir insandır.
Kaldırımlar, duyulur, ses kesilince sesi;
Kaldırımlar, içimde kıvrılan bir lisandır.

II.

Yoktan da vardan da ötede bir Var vardır
Hep suç bende değil beni yakıp yıkan bir nazar vardır
O şarkıya özenip söylenecek mısralar vardır

Numaralanmış şiir parçalarının ortak özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Aynı kafiye düzeninde olması
- B) Teşbih sanatına yer verilmesi
- C) Hece ölçüsüyle yazılması
- D) Yalnızlık temasının işlenmesi
- E) Kafiye ve rediften yararlanılması

16. Tarihin dilinden düşmez bu destan
Nehirler gazidir dağlar kahraman
Her taşı yakut olan bu vatan
Can verme sırrına erenlerindir.

Bu dizelerde millî ve manevi değerlerimizden hangisi öne çıkarılmıştır?

- A) Çalışkanlık
- B) Vatanseverlik
- C) Sorumluluk
- D) Doğruluk
- E) Yardımlaşma

17. Bir ihtilâl gecesi meydanlara yürüdük
Gökyüzü alev alev yağınca üstümüzden
Tekbirlerle çoğalıp sonsuz yâre yürüdük
Yürüdük salâ vakti karadan ve denizden
Karanlığa kalbine âşikâre yürüdük

Bu dizelerde aşağıdaki şiir türlerinden hangisine özgü nitelikler ağır basmaktadır?

- A) Pastoral
- B) Lirik
- C) Satirik
- D) Epik
- E) Didaktik

18. Aşağıdakilerin hangisinde farklı türde sıfatlara yer verilmiştir?

- A) Alsa buz gibi taşlar alımdan bu ateşi.
- B) Yürüyorum, arkama bakmadan yürüyorum.
- C) Arzu, başlarımızdan yıldızlar gibi yüksek;
- D) Bu dağların eskiden aşinasıdır soyum,
- E) Uçan kuşları düşün, geçen kervanları an.

19. Yuvamı çiçekledim, sen bir meleksin diye,
Yollarını bekledim görüneceksin diye,
Senin için kandiller tutuşturdum kendisinden,
Resmine sürme çektim kandillerin isinden.
Saksıda incilendi yapraklar senin için,
Söylendi gelmez diye uzaklar senin için...

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Sade bir dil ve konuşma üslubu vardır.
- B) Umüt ve özlem gibi duygular işlenmiştir.
- C) Çapraz kafiye düzeninde yazılmıştır.
- D) Bazı olay ve durumlar hayali sebebe bağlanmıştır.
- E) Söz tekrarları ve kafiyelerle ahenk sağlanmıştır.

20. Ruhumu eritip de kalıpta dondurmuşlar;
Onu İstanbul diye toprağa kondurmuşlar.
İçimde tüten bir şey; hava, renk, eda, iklim;
O benim, zaman, mekân aşır geçmiş sevgilim.
Çiçeği altın yaldız, suyu telli pulludur;
Ay ve güneş ezelden iki İstanbulludur.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bir olay örgüsü anlatmak için yazıldığı
- B) Kelime hâlinde rediften yararlanıldığı
- C) Telmih aracılığıyla kurmacaya yer verildiği
- D) İstanbul sevgisinin dile getirildiği
- E) Ay ve güneşin yansımasının tasvir edildiği

TEST BİTTİ.

CEVAPLARINIZI KONTROL EDİNİZ.

CEVAP ANAHTARI

1. C
2. B
3. E
4. B
5. D
6. E
7. C
8. D
9. D
10. E
11. A
12. B
13. A
14. C
15. E
16. B
17. D
18. A
19. C
20. D